

Profesor Branimir Marković

Prof. dr. Branimir Marković bio je velikan znanosti i obrazovanja, briljantan fizičar i čovjek. U Rijeci je proveo posljednjih devet godina života i bio je osnivač četverogodišnjega studija matematike i fizike, a u dva je mandata bio i dekan Visoke industrijsko-pedagoške škole. Njegovo ime nosi Osnovna škola u njegovoj rodnoj Ravnoj Gori, po njemu su imena dobile ulice u Ravnoj Gori i u Rijeci, a posmrtno je, 1974. godine, dobio Nagradu Grada Rijeke za životno djelo.

Branimir Marković se rodio 15. veljače 1917. godine u Ravnoj Gori, gdje je njegov otac Ivan 40 godina bio čuveni, vrlo napredan i uzoran učitelj. I djed i baka su mu bili učitelji, a filolog i akademik Nikola Majnarić, bio mu je ujak. U rodnom je mjestu pohađao osnovnu školu od 1923. do 1927. godine. U toj se sredini u Branimiru razvijala ljubav prema prirodi, istraživanju i otkrivanju nepoznatoga, ali i ljubav prema ljudima i životu. Tu je izvor i njegovih nadahnuća i ljubavi prema obrazovanju pa ga ta znatiželja odvodi iz Gorskoga kotara. Prvi i drugi razred gimnazije polagao je kao „privatist” na Sušaku, a ostale razrede u Zagrebu u II. muškoj realnoj gimnaziji gdje je 1935. godine maturirao. Upisao se na Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, i to na matematičko-fizičku grupu. Još 1939. godine, kada je diplomirao, započeo je znanstveni rad u Zavodu za fiziku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U 27. godini je doktorirao i s nekoliko je drugih znanstvenika, predvođenih Ivanom Supekom, 50-ih godina prošloga stoljeća osnovao Institut "Ruđer Bošković" gdje je, bez obzira što je bio sveučilišni profesor u Zagrebu i u Rijeci, do kraja života vodio Laboratorij za atomska istraživanja. Bio je začetnik teorije optičkoga pumpanja za koju je Kastler 1968. godine dobio Nobelovu nagradu za fiziku. Nepune dvije godine nakon pojave lasera u svijetu, Branimir Marković je sa suradnicima konstruirao prvi plinski laser i za taj je rad 1967. godine dobio Republičku nagradu "Nikola Tesla".

Na državnoj razini se, od 1984. do početka rata, svake druge godine održavala smotra "Dani fizike – Dr. Branimir Marković" na kojoj su uspješnicima na području nastave fizike dodjeljivane najviše strukovne nagrade "Dr. Branimir Marković" jer je on sam bio učitelj u punom smislu te riječi i vrstan popularizator znanosti. Punih je 16 godina bio urednik "Matematičko-fizičkog lista" i u njemu je objavio mnogo zanimljivih popularnih članaka, zadataka i problema.

I društveni je angažman prof. Branimira Markovića bio impozantan. Bio je urednik za fiziku u Enciklopediji Leksikografskog zavoda, suradnik II. odjela Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, član komisije za polaganje profesorskih ispita, član stručnog kolegija Instituta za fiziku Sveučilišta u Zagrebu, član Redakcijskog odbora Glasnika matematičara i fizičara, suradnik Zavoda za unapređenje školstva SR Hrvatske, predsjednik Odbora za unapređenje nastavničkih smjerova Prirodoslovno-matematičkog Fakulteta u Zagrebu, predsjednik Komisije za vezu sa srednjom školom zajednice za fiziku SRH, član odbora Saveza društava matematičara, fizičara i astronoma Jugoslavije, član Pedagoškog savjeta SRH, predsjednik Odbora za znanstveni rad Zajednice visokoškolskih ustanova u Rijeci, član Komisije za znanstveni rad Sveučilišta u Rijeci te član Sveučilišne skupštine u Rijeci.

Dr. Branimir Marković je na znanstvenom i pedagoškom polju stvorio djela trajnih vrijednosti.

Bio je legenda još za života, a već više od tri desetljeća nakon smrti uzor je i primjer mnogim znanstvenicima i učiteljima, posebice studentima nastavnčkih fakulteta, budućim i sadašnjim profesorima, ali i sveukupnoj javnosti koju je taj izniman čovjek zadužio svojim djelima.

Taj je vrhunski znanstvenik, vrstan edukator, veliki popularizator znanosti i izniman čovjek završio svoj životni put prerano, 31. srpnja 1973. u 57. godini i počiva u svojoj Ravnoj Gori.